

Katowice, dn. 04.11.2024 r.

Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Droszol-Cop
Katedra i Oddział Kliniczny Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej
Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

**RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ NA STOPIEŃ
DOKTORA NAUK MEDYCZNYCH
Lek. Artura Wiatrowskiego**

**„Porównanie skuteczności przezpochwowego badania
ultrasonograficznego z histeroskopową oceną jamy macicy
w diagnostyce nieprawidłowych krwawień macicznych”**

Promotor: Dr hab. n. med. Michał Pomorski

Klinika Położnictwa i Chorób Kobięcych
Uniwersyteckiego Centrum Położnictwa i Ginekologii
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Nieprawidłowe krwawienia maciczne (abnormal uterine bleeding - AUB) odpowiadają za około 70% problemów z jakimi pacjentki zgłaszają się do konsultacji ginekologicznych. Zgodnie z aktualnym systemem klasyfikacji (PALM-COEIN), przyczynami nieprawidłowych krwawień macicznych mogą być: polipy endometrium, adenomioza, mięśniaki, zmiany złośliwe, zaburzenia owulacji, koagulopatie oraz czynniki jatrogenne. W diagnostyce nieprawidłowych krwawień macicznych stosowane są dwie podstawowe metody obrazowania mięśniówki i jamy macicy. Podstawowe narzędzie diagnostyczne, a zarazem całkowicie nieinwazyjne, stanowi ultrasonografia przezpochwowa. Metodą weryfikacyjną i jednocześnie w wielu przypadkach leczniczą jest histeroskopia, która we współczesnej ginekologii uznawana jest za „złoty standard” diagnostyczno-terapeutyczny nieprawidłowych krwawień z dróg rodnych. Obie metody pozwalają na jednoznaczną i rzetelną diagnostykę przyczyn AUB.

Badanie ultrasonograficzne umożliwia przeprowadzenie wstępnej diagnostyki różnicowej polipów endometrium, mięśniaków podśluzówkowych i przerostu endometrium. Histeroskopia, jako minimalnie inwazyjna metoda, wykorzystywana jest do poszerzenia procedury diagnostycznej oraz daje możliwość jednoczesnego leczenia uwidocznionych nieprawidłowości wewnątrzmacicznych.

Doktorant wybrał dość interesujący temat rozprawy doktorskiej, głównie w aspekcie znaczenia klinicznego i doskonale wskazał możliwości wykorzystania wyników pracy w praktyce lekarza ginekologa.

Doktorant porównał w swojej dysertacji czułość i swoistość przezpochwowych badań ultrasonograficznych i badań histeroskopowych w diagnostyce patologicznych zmian w jamie macicy u pacjentek z AUB. Zasadniczym celem pracy była ocena czy opisane powyżej metody należy traktować jako wzajemnie uzupełniające się w diagnostyce nieprawidłowych krwawień macicznych. Zostały również scharakteryzowane dwa cele szczegółowe.

Założenia i cele pracy zostały sformułowane jednoznacznie, szczegółowo i przejrzysto.

Dysertacja posiada konstrukcję typową dla prac doktorskich i obejmuje 64 strony, wliczając w to: wstęp, przedstawienie założeń i celu pracy, opis materiału i metod badań,

wyniki, dyskusję, wnioski, 63 pozycje aktualnego, dobrze dobranego piśmiennictwa, spis tabel i rycin oraz streszczenie w języku polskim i angielskim.

Autor w części teoretycznej rozprawy (we Wstępie) wyczerpująco przybliżył zagadnienie współczesnych małoinwazyjnych metod diagnostyczno-terapeutycznych AUB, w tym histeroskopii diagnostycznej – traktowanej aktualnie jako „złoty standard”. Tę część dysertacji można traktować jako swoiste kompendium wiedzy na temat diagnostyki i leczenia nieprawidłowych krwawień macicznych oraz obszernie źródło wiedzy praktycznej, opartej również na bogatym wieloletnim doświadczeniu klinicznym Kliniki Ginekologii i Położnictwa we Wrocławiu.

Z pozycji Recenzenta sugerowałabym, aby zaznaczyć przy każdej rycinie, iż stanowi ona materiał własny Kliniki.

W rozdziale 3 – Materiał i Metody badań – Doktorant przedstawił w sposób precyzyjny i dokładny populację badanych kobiet, kryteria włączenia i wykluczenia z badania, sposób przygotowania pacjentek do badania, miejsce prowadzenia badań, metodologię badania (zastosowane procedury diagnostyczne: ultrasonografia przezpochwowa i histeroskopia) oraz opis metod statystycznych.

Do retrospektywnej analizy Autor włączył początkowo populację 1542 pacjentek, hospitalizowanych w Klinice Ginekologii i Położnictwa Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w latach 2015-2017 z powodu nieprawidłowych krwawień z dróg rodnych, u których w Pracowni Endoskopii wykonano histeroskopię diagnostyczną. Przed wykonaniem histeroskopii diagnostycznej u wszystkich pacjentek włączonych do badania przeprowadzono badanie USG głowicą dopochwową. Ostatecznie, spośród całej populacji badanej, Doktorant wyodrębnił grupę 385 pacjentek, u których wskazaniem do histeroskopii były AUB i w tej grupie przeprowadził analizy statystyczne przy użyciu programu komputerowego GraphPad 9.1.1

Wyniki badań, przedstawione w rozdziale 4, zostały zaprezentowane w sposób obszerny, ale zarazem przejrzysty, poparte szczegółową analizą statystyczną oraz tabelami. W wynikach Autor rozprawy potwierdził, iż histeroskopia diagnostyczna cechuje się

wyższą czułością i swoistością w wykrywaniu wszystkich przyczyn AUB, w porównaniu z ultrasonografią przezpochwową.

W rozdziale Dyskusja Doktorant precyzyjnie odnosi uzyskane przez siebie wyniki do obserwacji uzyskanych przez innych autorów. Rozdział ten dowodzi dobrej znajomości literatury fachowej w zakresie będącym przedmiotem badań. Wysoko oceniam elementy Dyskusji, w których Doktorant przedstawił potencjalne praktyczne implikacje wyników swoich badań. Dowodzi to umiejętności Doktoranta do syntezy uzyskanych wyników oraz krytycznego podejścia do nich przy jednoczesnym zaakcentowaniu przydatności klinicznej tych wyników.

Z pozycji Recenzenta sugerowałabym, aby rozdział Dyskusja został podzielony na krótkie podrozdziały tematyczne, co znacznie zwiększyłoby czytelność tego fragmentu dysertacji. Jednocześnie proponowałabym, aby dodatkowo wyodrębnić podrozdział – „Ograniczenia badań własnych”, co istotnie podniosłoby walory rozprawy.

Uzyskane wyniki stały się podstawą do wyciągnięcia trzech rozbudowanych wniosków. Wnioski 1 i 2 są precyzyjne, w pełni wypływające z analizy przedstawionego materiału oraz stanowią rzetelną odpowiedź na postawione cele rozprawy. Ostatni wniosek („Zarówno USG-TV jak HSC są wzajemnie uzupełniającymi się narzędziami diagnostycznymi schorzeń jamy macicy – USG-TV jako badanie przesiewowe, a HSC jako bardzo dokładny instrument diagnostyczno-terapeutyczny.”) ma wymiar zarówno kliniczny, jak i praktyczny, stanowiąc właściwe podsumowanie przeprowadzonych badań.

Podsumowując, należy podkreślić, iż przedstawiona do recenzji praca stanowi przykład interesującego opracowania naukowego. W swojej pracy Doktorant udowodnił, iż potrafi dokonać właściwego doboru metod badawczych, pozwalających na prawidłowe rozwiązanie postawionego celu pracy. Wysoko oceniam nie tylko walory naukowo-poznawcze przedstawionej do recenzji dysertacji, ale również wiedzę i umiejętności praktyczne Doktoranta, które w niniejszej pracy zostały ujawnione. Praca napisana jest poprawnym językiem i dobrą polszczyzną, a kilka pomyłek edytorskich nie wpływa w żaden sposób na jakość i wartość merytoryczną pracy. Wymienione powyżej uwagi nie mają wpływu na ogólną wysoką ocenę rozprawy doktorskiej Lek. Artura Wiatrowskiego.

4

Biorąc pod uwagę całość rozprawy doktorskiej, stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska Lek. Artura Wiatrowskiego „Porównanie skuteczności przezpochwowego badania ultrasonograficznego z histeroskopową oceną jamy macicy w diagnostyce nieprawidłowych krwawień macicznych” spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, z późn. zm.) i tym samym jest podstawą do ubiegania się o stopień naukowy doktora nauk medycznych.

Zwracam się zatem z Wnioskiem do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu o przyjęcie niniejszej rozprawy i dopuszczenie Lek. Artura Wiatrowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Brodzka-Cop
Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Brodzka-Cop
SPECJALISTA GINEKOLOG-POŁOŻNIK
GINEKOLOG DZIECIĘCY I DZIEWCZĘCY
SEKSUOLOG
1612566